

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_ PRV43 FIC160

Voda, koloběh vody v přírodě

Jméno autora: Kristýna Ficová
Datum vytvoření: říjen 2012
Ročník: 3.
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Prvouka
Téma: Voda, koloběh vody v přírodě

Klíčová slova: koloběh vody v přírodě, různé podoby vody, vodní tok, vodní nádrže

Téma: Voda, koloběh vody v přírodě

Ročník: 3

Vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět

Tematický okruh: Rozmanitost přírody

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Integrace mezi vzdělávacími obory:

Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova, Hudební výchova

Kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální

VVC:

kognitivní (vědomostní):

- žák vysvětlí, jaký význam má voda pro člověka
- žák vysvětlí rozdíl mezi slanou a sladkou vodou
- žák definuje vodní toky, ve kterých je sladká voda a kde se nachází slaná voda
- žák diskutuje o vodě jako nezbytnou podmínkou života na Zemi

psychomotorické (dovednosti, schopnosti):

- žák načrtne koloběh vody v přírodě
- žák aktivně vyhledává a třídí informace a systematizuje je.

afektivní – výchovné (postoje, potřeby, zájmy, hodnoty)

- žák vyjádří vlastními slovy důležitost ohleduplného chování k přírodě - šetrnosti vody.

Místo realizace: třída

Časová dotace: 45 minut

Pojmy opěrné: podmínky potřebné pro život: voda, vzduch, půda, teplo a světlo ze slunce, neživá příroda, vodní nádrže a toky

Pojmy nové: koloběh vody v přírodě, odpařování vody, sladká voda, slaná voda, pitná voda, ledovce, vodní pára

Dovednosti:

- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, vyhledává a třídí informace, vyjadřuje své myšlenky a názory
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuse
- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Didaktické prostředky: motivační obrázek, pracovní listy, kartičky, obrázky vody, pracovní sešit, učebnice

1. Stručná osnova hodiny

Fáze hodiny	Činnosti vedoucí k naplnění výukových cílů	forma	metoda	čas	did. prostředky
Úvod	Kdyby byly mráčky ze šlehačky	Hromadná	zpěv	1	
	O vodě	hromadná	diskuse	4	
Hlavní část	Vodní nádrže a toky	skupinová	Práce s pracovním listem	4	Pracovní list
	kontrola	hromadná		1	
	Koloběh vody	skupinová	didaktická hra	4	Kartičky s textem
	kontrola	hromadná		1	
	Slaná a sladká voda	individuální	práce v pracovním sešitě	4	Pracovní sešit
	Voda v různé podobě	hromadná	prohlížení	5	Obrázky, fotky vody
Závěr	Vše o vodě	hromadná	četba	5	učebnice
	Zhodnocení hodiny	hromadná	diskuse	4	

Pracovní list

Voda v krajině se nachází v podobě *v*.....
n..... a *t*..... .

Vodní nádrže
jsou:.....

Vodní toky
jsou:.....

Vodní toky a nádrže dělíme na *p*..... a
v.....*č*.....

Vybarvi **zeleně** vodní nádrže a toky, které jsou přírodní, **červeně**, které jsou vytvořené člověkem:

potok rybník řeka jezero přehrada

moře oceán

Koloběh vody – kartičky pro skupinovou práci v hlavní části hodiny

Voda padá na zem v podobě deště nebo sněhu.

Část napadané vody se vsákne do půdy a prosákne do podzemních vod.

Voda, která zůstala na povrchu, odtéká do vodních toků, které ji odvádějí do moří a oceánů

Voda se odpařuje, mění se na vodní páru a stoupá vzhůru.

Při srážkách se voda opět vrací na zem v podobě deště nebo sněhu.

Obrázky vody v různé podobě

2. Scénář hodiny:

Úvod

- Motivace (5 min)

Učitel odzpívá dětem veselou a hravou formou motivační píseň - Kdyby byly mráčky ze šlehačky:

*„Kdyby byly mráčky ze šlehačky a sluníčko z čokolády,
na stromech by rostly jitrnice, byli bychom všichni rádi.
Místo vody teklo by nám pivo, každý by byl jistě rád,
ale za to nemohl by se nikdo v řece vykoupat,
ale za to nemohl by se nikdo v řece vykoupat.“*

Po odzpívání motivační písně se učitel ptá dětí: „Děti, líbila se vám tato písnička? Přály byste si mít šlehačkové mráčky, pivo místo vody, jitrnice na stromech, čokoládové sluníčko....?“

Pomocí těchto otázek učitel s dětmi rozvine debatu o vodě, společně diskutují o potřebě vody, využití vody, kde všude se voda nachází a v jaké podobě...apod.

- Seznámení s cílem hodiny, kontrola žákovské přípravy na hodinu (5min)

Učitel seznámí děti s průběhem hodiny, ukáže jim pracovní listy, práci připravenou pro skupinky, obrázky, které si společně prohlídnou, a přitom sleduje, zda jsou děti připraveny na hodinu – zda mají na lavici potřebné pomůcky – sešity, učebnice, pracovní sešity...apod., popř. zkontroluje domácí úkol zadaný v minulé hodině.

Hlavní část

- Procvičování a opakování známého (5min)

Pracovní list, skupinová práce

Učitel vyzve žáky, aby se rozdělili do sedmi skupin, takže v jedné skupince jsou asi 3-4 žáci.

Do každé skupinky dá tolik pracovních listů, kolik je tam dětí, takže každý bude psát do svého pracovního listu.

Žáci společně řeší úkoly v pracovním listě, ale každý si je zapisuje do toho svého sám.

Když jsou žáci hotovi, společně s učitelem si zkontrolují správnost řešení pracovního listu, popř. opraví chyby.

Správně vyplněný pracovní list si nalepí každý do svého sešitu.

- Expozice – nové učivo (5min)

Práce ve skupinkách

Žáci zůstanou ve skupinkách. Učitel dá do každé skupinky obálku, ve které jsou kartičky s textem, a volný papír. Na kartičkách je popsán koloběh vody v přírodě. Děti mají za úkol najít kartičku, kde je napsána jednička, a poté poskládat kartičky ve správném pořadí dle koloběhu vody v přírodě.

Zároveň mají za úkol stručně načrtnout na prázdný papír tento koloběh vody.

Učitel obchází skupinky, sleduje jejich práci, popřípadě dětem pomůže tak, aby samy přišly na správné řešení.

Poté si společně s učitelem zkontrolují správnost řešení této aktivity.

- Fixace – upevňování a kontrola pochopení probírané látky (5 minut)

Práce v pracovním sešitě – individuální

Učitel vyzve žáky, aby si sedli zpátky do lavic, a zadá jim úkol v pracovním sešitě: Já a můj svět, prvouka pro 3. ročník, str. 35. Každý pracuje sám.

- Aplikace – další aktivity k probíranému učivu (5min)

Učitel ukáže dětem obrázky vody v různých skupenstvích, v podobě kapek deště, ledu, jinovatky, sněhu, páry, obrázky vodních toků...apod.

Děti si prohlíží obrázky, a kolují si je po třídě.

Závěr

- Zopakování probrané látky (5min)

Učitel vyzve děti, aby si vzaly učebnici a sedly si na koberec, který mají vzadu ve třídě, do kruhu.

Učitel sdělí dětem stránku v učebnici, kterou si mají nalistovat.

Učitel si vybere jednoho žáka, který má za úkol přečíst jednu větu, a poté vybrat jiného žáka, který bude pokračovat ve čtení textu. Tento žák po přečtení další věty opět vybere někoho jiného, kdo ještě nečetl.

Touto formou si přečtou společně celý text.

- Zhodnocení hodiny (4min)

Žáci zůstávají v kruhu na koberci, učitel se jich ptá, co se jim na této hodině nejvíce a nejméně líbilo, čemu nerozuměli nebo se chtěli na něco zeptat - společná diskuse.

- Zadání úkolů pro příště (1min)

Učitel: „Děti, do příští hodiny si do sešitu barevně namalujte koloběh vody, jak jsme se to dnes učili. Můžete se při tom podívat do učebnice, nebo do nějaké encyklopedie. Zkuste to však namalovat podle vlastní představy.“

3. Teoretická příprava na hodinu:

Voda je důležitá pro náš život asi jako vzduch, teplo, světlo či živiny. Spolu se vzduchem resp. zemskou atmosférou tvoří základní podmínky pro existenci života na Zemi.

V přírodě se vyskytuje ve třech skupenstvích:

- plynném - vzdušná vlhkost, pára, mlha
- kapalném - voda pozemní ve vodních tocích a oceánech, i voda podzemní
- pevném - ve formě ledové a sněhové pokrývky

Voda tvoří velkou část těla rostlin, zvířat i lidí. Nejvíce jí je obsaženo v mořích a oceánech.

Voda je slaná, nebo sladká. Slaná voda se nachází v mořích a oceánech, obsahuje rozpuštěnou sůl.

Sladká voda je v jezerech, řekách, potocích, rybnících a přehradách. Část této vody se v úpravách přeměňuje na vodu pitnou.

Použité zdroje:

Já a můj svět, prvouka pro 3. ročník, učebnice, Nová škola, s. r. o., 2008,
ISBN 80-7289-097-2, str. 28

http://www.obrazky.cz/detail?q=vody&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=6&ref=http%3A//search.seznam.cz/%3Fq%3Dobr%25C3%25A1zky%2Bvody%26aq%3D-1%26oq%3Dobr%25C3%25A1zky%2Bvody%26sourceid%3Dszn-HP%26thru%3D&resID=HtKg2S6190LWLeEjfAygmMihiGwxDzD84KVoRklkK5I&imgURL=http%3A//blog.idnes.cz/blog/16428/262420/pamet_vody.jpg&pageURL=http%3A//bajnar.blog.idnes.cz/c/262420/O-pozoruhodnych-vlastnostech-vody-a-homeopatii.html&imgX=640&imgY=480&imgSize=18&thURL=http%3A//media1.picsearch.com/is%3FHtKg2S6190LWLeEjfAygmMihiGwxDzD84KVoRklkK5I&thX=128&thY=96&qNoSite=vody&siteWWW=&sId=ircXWQtUwd_RtOEOLeiH

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sn%C3%ADh>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kroupy_%28meteorologie%29

<http://www.obrazyramy.cz/index.php?idzbozi=2040&view=5&idcat=18&hledej=&coledat=&zaznam=0&cs=&prenesview=4&PHPSESSID=c9940e4ef7892f47b1b01c9493d0547c>